

ANTON BROSLET

Anton Broslet blev født i 1956 på Fødselsstiftelsen i Aarhus og boede på Nordbyvej (Viby J). Interviewet er udført af elever fra 8.C, Elise Smiths Skole i marts 2014. Læs her interviewet i sin fulde længde skrevet af:

- Alma og Josephine (marts 2014)

HJEMMET

HVILKEN GADE/GADER VOKSEDE DU OP I?

Jeg er vokset op i Viby, på Nordbyvej men jeg er født i Kongsvang, som er en enklave, som dengang var lidt for sig selv. Men da jeg var fire, flyttede vi til Viby, og så er jeg primært vokset op på Nordbyvej.

HVAD LAVEDE DINE FORÆLDRE?

Min far han var buschauffør, og min mor var på et tidspunkt syerske på en trikotagefabrik ude på Silkeborgvej.

HVOR MANGE SØSKENDE VAR I?

Vi er otte i det hele.

HAVDE DU PLIGTER DERHJEMME?

Uuhh øøhh, jeg skulle jo være bydreng, jeg arbejdede ved et bageri, jeg var i en boghandel og derhjemme skulle vi selvfølgelig rydde op og vaske op. Vi havde en opvaskeplan, der hang ude i køkkenet. Der stod de aftener vi skulle vaske op. Så stod ens kammerater og trippede dernede, sådan var det jo. Et par gange om ugen var vi en eller to, der skulle hjælpe med at vaske op.

FIK DU LOMMEPENGE AF DINE FORÆLDRE?

Nej jeg skulle selv tjene dem. Jeg fik jo så ugeløn som bydreng. Det var jo sådan at vi var mange børn, og pengene var små, så vi skulle faktisk aflevere noget derhjemme. Jeg kan huske, jeg tjente omkring 35 kroner om ugen hos boghandleren, og jeg afleverede de 20 derhjemme; det var simpelthen nødvendigt for økonomien. På det tidspunkt der var min far væk, og min mor var alene med os, så der skulle jo tjenes nogle penge, det var vi simpelthen nødt til. Jeg var så den yngste, så de andre var jo flyttet hjemmefra, men det var vi jo nødt til, så jeg afleverede 20 hjemme, kan jeg huske. Jeg var tolv år, da det startede.

SKOLEN

HVOR GIK DU I SKOLE?

Jeg gik på Sankt Knuds Skole oppe i Ryesgade. Nok lidt samme type skole som jeres, altså også en privatskole. Der gik jeg i 10 år. Alle mine ældre søskende har også gået der. Det var med bus frem og tilbage hver dag, eller cykel hvis vejret var til det.

HVORDAN FORLØB EN TYPISK SKOLEDAG?

I 8. klasse der var det en lille smule specielt, vi blev jo delt. Der var 1. real, og så var der 8. klasse som jeg kom i. 1. real det var jo de boglige, og det er dem der typisk fortsætter i gymnasiet. Dem der kom i 8. klasse, det var så de mere praktiske. Det var sådan man opdelte eleverne dengang, og det gjorde man fra 5.-6. klasse. Jeg kan huske første gang, da vi startede i 8. klasse, der skulle vi på lejrskole ned i Sønderjylland, nede ved noget som hed Vesteranden flod, der var bygget sådan en gård. Det var helt vildt spændende. Stadigvæk når jeg kommer til Sønderjylland den dag i dag, kører jeg forbi for at se det sted. Det var helt vildt spændende. Vi kørte rundt i bus. Men på et tidspunkt kørte vi til

udlandet. På det tidspunkt havde jeg ikke været i udlandet, jeg have ikke været uden for landets grænser. Vi havde ikke bil. Min mor var alene. Vi var helt syge fordi det lå tæt ved grænsen, så vi kunne dårligt nå at komme frem, før vi skulle frem og tilbage over grænsen. Så gik mig og to kammerater over grænsen. Vi skulle bare over. Så var der en kiosk, hvor man kunne købe snolder. Sådan var det dengang. Man skulle vise pas og alting.

HVAD SYNES DU ER DE VÆSENTLIGSTE FORSKELLE PÅ SKOLEN I DAG OG DENGANG DU GIK I SKOLE?

Dengang jeg gik i 8. klasse, havde vi mange valgfag. Man havde en lille række valgfag man kunne vælge. Nogle af mine kammerater gik over til motorlære, og jeg gik over i køkkenet til kokkelære og lavede mad. Jeg har altid godt kunnet lide at lave mad. Sådan var man nogle gange delt op. Man skulle have minimum 22 timer, maksimum 30-35.

HVORDAN VAR FORHOLDET MELLEM LÆRER OG ELEVER?

Da man kom i 8. klasse skete der også meget i samfundet, ting de ændrer sig. Der var afstraffelse, så hvis man ikke gjorde hvad der blev sagt, fik man en lussing. Det kan man heldigvis ikke i dag, men det var der altså dengang. Vi havde en skoleinspektør, han var ret tarvelig. Der var en fra min klasse, der fik en ordentlig en på sinkadusen. Det var det værste; han havde ikke gjort noget. Jeg glemmer det aldrig, han havde ikke gjort noget. Han gjorde det i matematik. Det med ligninger, det kendte vi ikke, det var ret nyt. Man indførte det i matematik, og det skulle vi til at lære. Han sad og bøjede over en ligning, og så kom skoleinspektøren lige bagfra. Så fik han en over nakken, uden han vidste det. Jeg har aldrig glemt det, men han slog. Det gjorde lærere. De måtte godt. Helt tilbage i de mindre klasser, der havde vi en lærer der gik med spanskrør. Og det var en der skulle undervise os i samfundsfag, han var vikar. Jeg har senere set ham mange gange som voksen. Jeg har aldrig glemt ham. I dag så ville manden jo komme i fængsel. Man var ikke fri, jeg ville ikke sige at man ikke var glad, men man var bange og utryk. Jeg kan huske helt tilbage i 1. klasse, der måtte man ikke fløjte. Så kan jeg huske en gang, hvor vi skulle pakke skoletasken ned, jeg var glad, så kom jeg til at fløjte. Så kiggede han godt nok lige ned. Jeg turde ikke sige at det var mig. Fordi der var en ugen før, der havde fået en lussing for at gøre akkurat det samme. Jeg stak hende en løgn. Det var frygten. I dag der kalder vi det den sorte skole. Men det var simpelthen en lærer

som ydmygede eleverne. Der er så meget om mobning, men da var det altid lærerne, der gjorde det. Det var lærerne, der var sarkastiske. Gjorde en til grin foran hele klassen. Det var sådan en form for pædagogik dengang. Meget brugt. I dag når vi snakker om vores skole, så snakker vi om den sorte skole. Dystert.

HVILKE FAG HAVDE DU? HVAD VAR DIT YNDLINGSFAG?

Mit yndlingsfag det var dansk. Jeg har altid læst utrolig mange bøger. Jeg elsker at læse, også som ældre. Det var også det jeg var bedst til. Jeg var ikke så god til at regne. Heldigvis har vi lommeregner i dag, det havde vi ikke dengang. Men så havde jeg et valgfag som jeg holdt meget af. Det var ikke så mange skoler dengang, hvor drenge havde det. Selvom det så var fredag fra 12-15, hvor man ellers gerne ville hjem, havde man valgfag. Jeg laver stadig mad den dag i dag, ikke arbejdsmæssigt, men jeg kan godt lide det. Jeg kunne også godt lide historie.

FRITID

HVAD LAVEDE DU EFTER SKOLE? OG HVORHENNE?

Jeg kom hjem halv tre, og spiste en hurtig franskbrød, og så var det op på cyklen. Ned til boghandleren, så var jeg bydreng, og så var jeg først hjemme klokken 17.00 – 17.30. Så skulle vi spise, og så skulle vi måske vaske op. Så var klokken måske 19-19.30, og så stod kammeraterne og trippede derude, og så spillede vi fodbold. Vi byggede meget huler, og legede meget udenfor. Det var selvfølgelig før computer og telefon. Vi lavede altid bål. I weekenderne gik man selvfølgelig over på byggelegepladsen, der hvor vi byggede huler sammen. Man skulle skifte tøj efter skole. I skolen havde man pænt tøj på, og så skiftede man til nogle slidte cowboybukser med huller i.

HVILKE BUTIKKER KOM DU I?

Det var nok købmanden. Der var ikke supermarkedet overhovedet. Man købte på regning; man betalte en gang om måneden. Salling var også inde på strøget. Der var jo sådan set langt hen ad vejen, de samme butikker som i dag. Der var skobutikker, isenkræmmer og tøjbutikker. På strøget var det ligesom der hvor man fik de lidt finere og dyrere ting. Der var ikke centre, der var kun strøget. Så kom Magasin jo til. Magasin havde et ry for at være meget dyrt. Der var butikker,

som lignede Matas. Der købte vores mor julegaver til os. Der er sket rigtig meget, heldigvis.

HVAD LAVEDE DU I DIN FERIE?

Pengene var ikke særlig store, og jeg var jo den sidste som boede hjemme. Jeg tog med kammeraterne i skoven og lavede bål og sådan nogle ting. Der var både drenge og piger, og vi var kammerater. Vi havde telte, hvor vi bare lavede bål, og nogle gange var der en som havde en guitar med. Så sad vi til klokken fem om morgenen. Vi lavede snobrød. Kommunen havde en feriekoloni nede ved Saksild, og der var mig og min mor og storebrors kone og børn.

HAVDE DU ET FRITIDSJOB?

Jeg startede med at gå med ugeblade, da jeg var ti år. Det gjorde jeg ikke ret lang tid. Der hvor jeg arbejdede længst var i Viby boghandel. Der arbejdede jeg to til tre år. Det var de rigtig gode job, fordi når man havde delt de bøger ud som lå pakket til en, kunne man køre hjem. Det kunne man ikke ved købmanden, han lukkede klokken halv seks. Man skulle være der til klokken halv seks, fordi det kunne godt være at der var en som ringede ude fra en vila.

HVOR MANGE PENGE TJENTE DU?

Jeg tjente 12 kroner. Jeg afleverede de 10 kroner og beholdt de 2 kroner.

HVAD BRUGTE DU PENGENE TIL?

Resten af pengene brugte jeg til at gå i biografen og så var der lige til fem smøger, og lidt slik. Jeg var i biografen en gang om ugen. Jeg kunne godt lide at have mine egne penge. Der var også søndagsforestillinger, som vi nogle gange så.

VOKSEN LIV

HVAD VILLE DU VÆRE, NÅR DU BLEV VOKSEN?

Vi blev ikke spurgt dengang. Du fulgte mere familien. Familien var håndværkere stort set alle sammen. Jeg blev maler, men dengang var der kun 2 % af en årgang der kom på gymnasiet. Man havde ikke de der tre år på gymnasiet. Og der var slet ikke ret mange der kom på universitet. Resten var håndværkere og buschauffører. Det var kun de velhavendes børn, der kom på universitetet, akademikernes børn. Det var sådan groft sagt delt op dengang.

Jeg er sådan kommet lidt efter det, jeg har i mange år gerne villet læse jura. Det har interesseret mig altid. Da jeg gik i skole, fik jeg at vide, at jeg havde en høj retfærdighedssans. Det har altid ligget i min interesse.

Jeg kom ikke på gymnasiet, så det vil sige, at jeg ikke fik min studentereksamen. Jeg kom heller ikke på universitetet, det var der ikke penge til, fordi man skulle i lære. Så det blev så senere indhentet, så nu er jeg ved at tage en kandidateksamen til jura. Til næste forår bliver jeg forhåbentlig færdig, nu har jeg læst i syv år. Jeg har taget en bachelor her i Aarhus, som jeg selv har betalt for. Jeg har ligesom forsøgt at komme efter det.

HVAD BLEV DU OG HVORFOR?

Jeg blev som sagt maler, og var også i flyvevåbnet. Men jeg var ikke så vild med at male, det må jeg indrømme. Der var nu ikke så meget arbejde, så jeg blev fængselsbetjent. Da jeg var 20-21år flyttede jeg til København og blev fængselsbetjent i Københavns fængsel. Derefter var jeg i Horsens og sluttede i Aarhus. Jeg var der morgen, middag og aften, og holdt jul og påske der, så jeg havde ikke tid til mit lille barn. Jeg kørte lidt træt i det. Vi sagde nej konstant til fester. Jeg var udenfor det sociale netværk. Lønnen var ikke ret stor. Jeg havde chefjob hist og pist. Så har jeg senest været ansat i Silkeborg kommune ved deres forsikring.

HVAD SER DU SOM DEN STØRSTE FORSKEL PÅ AARHUS FRA DIN BARNDOM TIL I DAG?

Aarhus er blevet stor og trafikeret. Der var ingen biler på vejene, vi kunne køre på rulleskøjter på Ringgaden. Det er nok den største forskel. Den er meget forandret, men også godt. Vi har fået mange flere faciliteter, musikhus og alle sådan nogle ting. Det er svært at svare på om det er blevet bedre. Dengang gik tingene mere roligt. Man havde nok også mere tid til hinanden. Jeg vil nok sige det er bedre i dag, man har mange flere tilbud. Vi har ret til det meste.

HVAD KAN VI LÆRE AF FORTIDEN?

Nogle siger, at man skal kende fortiden for at kunne regere i nutiden. Man skal ikke gå baglæns eller hænge sig i fortiden. Det var en anden tid på godt og ondt. Som min generation ser det, så har vi langt flere muligheder i dag. Man skal da kende fortiden. I har et andet liv nu, vi havde på en måde et hårdt liv.

Pengene var små dengang, mange familier. I dag har man fjernsyn og iPads på værelserne.

HAR DU ET GODT RÅD TIL NUTIDENS UNGE?

Uddannelse, uddannelse, uddannelse. Knokl for det. Der er andre ting når man er ung, men det er jo det der skal bære en resten af livet. Det er sværere at indhente det senere. Man skal også vælge noget som har ens interesse, noget man brænder for. Der kan være sure tider, når man går i skole, men den investering bærer frugt.

FORHOLD TIL AARHUS

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE AARHUSIANER / HVORNÅR ER MAN AARHUSIANER?

Hvis begge forældre var født og opvokset i for eksempel Mårslet kunne man godt blive godkendt Mårsletteaner. Man skal være født i Aarhus, for at være Aarhusianer.

ER DU AARHUSIANER?

Ja.

HVAD ER DIN YNDLINGSTING VED AARHUS?

Skoven, vandet. Det er ret unikt i Aarhus. Det er så tæt på. Man har jo kun 4-5 kilometer på en cykel, hvor end man bor. Den korte periode jeg boede i København, var der altså langt. Man skulle til at starte bilen og køre langt. Så var der en million andre mennesker. Men her er fred og ro når man har lyst, og man kan gå en tur i skoven. Det kan jeg godt lide ved Aarhus.

HVAD KUNNE AARHUS GØRE BEDRE?

Man gør meget for at Aarhus også kan være en by man lever i, og ikke kun en man arbejder i. Man forsøger at rykke folk sammen, og ikke have områder med kun dyre boliger, for de mennesker er tit i udlandet og så er der ikke et øje. Den brøler lavede man i København. Aarhus Universitet tiltrækker jo også studerende. Der er over 25.000 studerende. Vi er den i byen hvor der er flest unge mennesker. Jeg synes vi gør meget.

HVORDAN HAR DU BRUGT AARHUS BY / HVILKE STEDER HAR DU HOLDT AF AT BESØGE?

... SOM BARN?

Det er vel havnen, vi fiskede meget fra kajen. Det gjorde vi meget dengang. Især med min brødre. Hver dag var jeg på havnen.

... SOM UNG?

I sommerperioden var vi meget på Den Permanente, Bellevue og Ballehage. Vi cyklede rundt om Brabrandstien. Det var vores legeplads.

... SOM VOKSEN?

Det er lige før det er det samme. Stadig skove og stranden. Vi kører tit ture i bilen. Vi skal meget i skoven, når den springer ud her om halvanden måned.

KENDTE DU NOGEN FRA ANDRE LANDE, DA DU VAR BARN?

Ja nogle stykker. Jeg gik jo i katolsk skole, der var mange flygtninge. Men der var slet ikke folk, som man ser i dag med anden etnisk baggrund. Men min familie stammer selv fra Østeuropa. Vi kommer nede fra Tjekkiet, der kan man finde vores navn på næsten alle kirkegårde. Min morfar og min oldefar er fra Tjekkiet.

KENDER DU NOGEN I DAG?

Nej ikke tættere på.

EUROPA OG VERDEN

HVORNÅR VAR DU FØRSTE GANG PÅ FERIE UDEN FOR DANMARK? HVOR GIK TUREN HEN?

Det var der i Tyskland i 8. klasse da vi var på lejrskole. Senere hen har vi været mange steder. På krydstogt og New York sidste år. Vi har været i alle lande i Europa.

HVORDAN HAR DU BRUGT EUROPA / HVILKE STEDER HAR DU HOLDT AF AT BESØGE?

Jeg har nok været mest i Frankrig og ved Gardasøen.

... SOM UNG?

Det var sammen med min kone. Vi havde en stor trang til at komme ud og rejse. Vi kørte bare, vores mål var at vi skulle ned hvor smørret smelter. Vi

startede med at køre til Paris. Vi havde et blåt tomandstelt med og små skumgummimadrasser. Vi kørte næsten 5000 kilometer.

... SOM VOKSEN?

Jeg har nok været mest i Frankrig og ved Gardasøen. Vi lånte en lejlighed af nogle venner et par gange, men de har så desværre solgt lejligheden. Så gik vi på markeder.

HVILKE VIGTIGE EUROPA-BEGIVENHEDER KAN DU HUSKE? HVORFOR?

Da muren faldt, det var fantastisk og en kæmpe begivenhed. Og da vi vandt EM i fodbold, men jeg er faktisk ikke særlig interesseret i fodbold.

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE EUROPÆER? ER DU EUROPÆER?

Ja, jeg ser mig selv som europæer. Når man siger, man er europæer, så har man jo ligesom også sagt ja til fællesskabet.

HVAD KAN AARHUS TILBYDE EUROPA?

Det gør vi jo faktisk allerede gennem vores uddannelsessystem og Vestas som laver vindmøller. Aarhus Universitet er meget kendt. Vi har også mange forskere. Der er sådan et kinesisk ordsprog der siger: "Hvis jeg har et æg, og I har et æg, og jeg giver mit til jer, så har I to æg. Men har I en idé, og jeg har en idé, så kan vi føde en tredje idé."

AARHUS ER I DAG EN INTERNATIONAL BY, HVAD SYNES DU OM DET?

Det er godt